

Înțelepciunea filosofică a Monseniorului Vladimir Ghika

Se vorbește poate destul de puțin despre faptul că Vladimir Ghika, ce a studiat filosofia scolastică la colegiul dominicanilor de la Roma între 1898-1904, manifestă în scrierile și în pastorația sa și o veritabilă înțelepciune filosofică. În fragmentele sale scrise („gândurile” sale), descoperim și o teologie naturală hrănită de metafizica realistă a Sfântului Toma de Aquino. Interesul acut al Monseniorului pentru *realitate* – pentru singura realitate necesară, care este Dumnezeu și pentru realitățile existente în lucrurile create – și respingerea *idealurilor* despre Dumnezeu și a imaginilor „pios elaborate” de o fantezie neinteresată de *ceea ce este* vădesc o inteligență metafizică foarte dezvoltată, deloc contaminată de idealismul caracteristic unei mari părți din filosofia modernă de după Descartes.

Iată ce scria Monseniorul într-unul din gândurile sale: „Vei începe să fii cel care trebuie să fii și să vezi ceea ce este, atunci când dincolo de cuvinte și de idei vei vedea realitățile care *sunt* acolo (*les réalités qui y sont*)”. Această cunoaștere a realităților existente condiționează așadar maturizarea spirituală și capacitatea omului de „a deveni ceea ce este”.

Este cunoscut și faptul că, în pastorația sa, Monseniorul Ghika nu suporta să i se vorbească despre Dumnezeu ca despre un *ideal*, sau să audă discuții legate de *idealul creștin*. Era de părere că acest gen de discuții erau aproape întotdeauna un mod de a fugi din fața *realității lui Dumnezeu* sau de a fugi de adevăr. El își învăța fiii spirituali că „problema cea mai importantă este să pui realitatea lui Dumnezeu la locul ei adevărat de realitate” și să nu rămâi „în afara adevărului celui mai elementar, în afara ordinii universale, în afara oricărui posibil progres” prin greșeala de a-l privi pe Dumnezeu altfel decât ca pe „realitatea cea mai pre-

zentă, reală în modul cel mai intens, așa cum suntem reali noi înșine și lumea întreagă”.

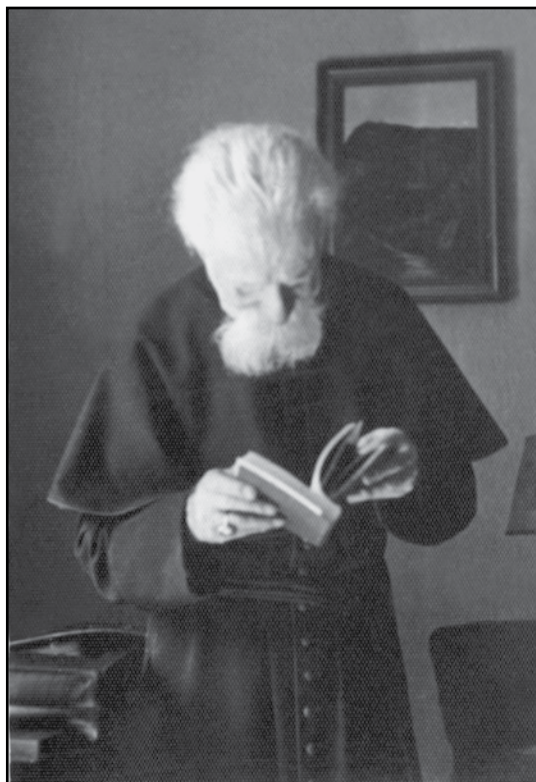
„Fără Dumnezeu”, mai spunea Monseniorul Ghika, „noi nu reușim niciodată să avem o adevărată intimitate cu realul”. Numai prin acceptarea interioară a *realității* lui Dumnezeu, inima omului se poate purifica și privirea lui poate deveni tot mai simplă și mai curată, ajungând să vadă lucrurile așa cum sunt – aceasta este chiar fericirea celor curați cu inima.

Pentru Monseniorul Ghika, numai această acceptare a realității lui Dumnezeu, sau a *Celui care este* îl poate pune pe credincios în relație cu „Adevăratul Dumnezeu”, și nu doar cu ceea ce își imaginează el despre Dumnezeu, proiectându-și toate idealurile și dorințele sale asupra unei ființe care ar trebui să existe numai pentru a i le împlini. Dumnezeu este *ceea ce este* și e altceva decât proiecțiile idealizate ale imaginației noastre.

Siguranța metafizică a Monseniorului în privința *realității* lui Dumnezeu explică și capacitatea sa de a se menține timp îndelungat într-o rugăciune neîntreruptă în prezența lui Dumnezeu – pentru creștinul credincios, realitatea metafizică devine *prezență*. Această respirație a rugăciunii în prezența lui Dumnezeu era atât

de puternică la Monseniorul Ghika încât cei care se apropiau de el mărturiseau că se simțeau atrași de în-suși Dumnezeu și integrați în dialogul de iubire dintre Persoanele divine.

Importanța prezenței lui Dumnezeu, derivată din înțelegerea filosofică a realității sale, era atât de mare pentru Monseniorul Ghika încât el definea credința ca pe „o lege a prezențelor și o morală a absențelor”. A fi credincios însemna pentru el în primul rând a trăi în prezența lui Dumnezeu și a accepta să fii ceea ce ești în lumina acestei prezențe.

Tereza-Brîndușa PALADE